

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
— Egyes szám ára 16 fillér. —
Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felelős szerkesztő: Főmunkatárs:
BARCZA KALMÁN. KÁLMÁN SÁNDOR.
A szerkesztőség telefon száma: 1.

Előfizetési pénzek, reklamációk
és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
A lap szellemi részére, vonatkozó minden
közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Szécsény, 1910. január 7.

Lapunk fejezetéből a nyájas olvasó első tekintetre észreveszi, hogy a „Szécsényi Hirlap” kiállításában változás történt; eddigi felelős szerkesztőnk ugyanis egyéb elfoglaltsága miatt a mechanikai teendők eszközzésétől visszavonulván, a lap megszerkesztésének gondját másnak adta át örököül.

Ez azonban csak külső változás és a lap belső szervezete, vezetése és irányára nézve befolyással nincsen. — Igénytelen közönyünk iránya és feladata a régi marad: megfigyeli városunknak és vidékének társadalmi jelenségeit, méltánylással adózik minden oly mozzanatnak, mely a közjólét és tisztesség előmozdítására irányul, de nem vet fátyolt a káros és ferde irányzatok felbujtására sem, — igyekszik közhasznú és ismeretterjesztő közleményekkel foglalkoztatni a megfigyelő elméket s vidám és érdekeltő feljegyzésekkel szórakoztatni a kedélyeket, — szóval egy helyiérdekű vidéki közöny feladatának lelkiismeretesen megfelelni törekszik.

Mindennek biztosítékát nem csak a saját ügyszereletünk felajánlásával ohajljuk nyújtani, de emellett birjuk volt felelős szerkesztőnk abbéli ígéretét is, hogy a laptól végleg meg nem válik, hanem mint „főmunkatárs” annak szellemi részét buzgalommal támogatni és tehetsége szerint emelni fogja.

Ezzel indítjuk meg a „Szécsényi Hirlap”

második évfolyamát és reméljük, hogy tisztelt előfizetőink méltánylatát, meglegedését és elismerését kiérdemelnünk sikerülni fog.

Nők világa.

Olvastam ebben az újságban a József főherceg szanatorium egyesület szécsényi fiókja működéséről. Annak a gondolatomnak az igazolását látom benne, hogy a nő az embernek a jobbik, a nemesebbik fele. Ha természettudós volnék, kibuvárkodnám: azért van, hogy szebb is a férfinél; így csak sejtem.

Most meg arról olvasok és hallok, hogy gróf Keglevich Istvánné született Zichy Klára grófnő a szécsényi apácák által tanított s lakással, étellel és ruházattal ellátott és gondozott nyolc árvagyermeknek karácsonyestét rendezett; az ipoly-kürti cselédség valamennyi gyermekét pedig karácsonyi ajándékul lábbelivel, felső ruhával és fehérneművel — utóbbiból mindégynök 6-6 pár juttatva — ellátta, s ugyan így tett az újévkor helyre ment cselédség összes gyermekeivel is.

Restelkedtem, hogy a szécsényi szanatorium egyesületéről amaz újság közleményig nem tudtam egyebet, mint hogy van. Hát ehhez mit kelljen szólni?

Azt tudtam, hogy a szécsényi apácák élőkön buzgón fáradoztak főnökükkel, tu-

lon-tul rászolgáltak és rászólnak minden jóérzésű ember becsülésére és tiszteletére. Hivatást teljesítve a mi nemes és szép. Nem tuzozunk, ha e jelzőket fokozzuk. Tudást és jól sarjasztva növendékeik száza és száza lelkeletében. Mikor pedig ezeknek a lelkeleteknek jókora része elő sincs készítve arra, hogy az a tudás és jó, bennök kisarjadzon. De hogy hozzá még árvákról is gondoskodnak erről nem tudtam.

S én Szécsényben vagyok nagy idő óta s nem hallottam e felől semmit. Gróf. Keglevich Istvánné pedig Szécsényben sem lakik csak a közelében; ott is csak hónapok óta, — és már tudta.

Ugy kellett lenni: tudakolta; úgy tudta meg.

Tudakolta, mert érdekelte az ilyen dolog. Ej hát engemet és másit miért nem érdekel?!

S úgy hirtelték, egész kocsi-ra való volt az a ruhanemű, a mit Szécsényből az ipoly-kürti béres gyerekek számára kivitték.

Igy történik, ezek történnek mellettünk köztünk.

Elképzelem, a mint annak a szanatorium egyesületnek a hívei, asszonyok, egyik-másik összejevetelen kimerítik minden leleményüket — azért, hogy előteremtsék a pénzt ismeretlen szegény, szerencsétlen betegek meggyógyítására, Udvarolva esellen férfiaknak. A mi művelt szellemes nőre olyan lehet mintha

A Szécsényi Hirlap eredeti tárcája.

A Kerekdomb.

(Befejezés.)

Szécsény 1239. évben, mikor IV. Béla király több más helységgel Bonzának adományozta, még egyszerű falu volt, mint akár a most pusztakép hozzá csatolt Almás, vagy Varsány, vagy Rimóc, sőt még 1327-ben is csak „villa Zechen” néven említett s a most serházi kerteknek nevezett területen feküdt, melynek részei maig megtartották a beltelki jelleget, — kis temploma, mint a ludányi plébánia filiája, a mellette levő patak partján állt, mely épp tőle nyerte a „Szentlélek pataka” nevet. A templom alapzatának egy részét maig felszínen tartotta a kegyelet, habár jeltelenül (pedig a régi hid elbontásakor onnét lekerült Szentjános-szobor éppen alkalmas lenne az egykor szentelt hely megjelenésére a patakparton, ha valami kis fentartási alap volna hozzá.) Ellenben a Kerekdomb nyugati oldala alatt elterülő síkságon jelentékenyebb telep volt, melynek emlékét a szóhagyomány (mert írásos bizonyíték nem őrzí.) Szentgyörgyváros néven tartotta fén, maga a dűlő századok óta

„szentgyörgyalja” nevet viselven. — Temploma, melynek romjai bizonyára jóval túléltek a helységet, mig nem az idők viharai, por, növényzet el nem földték, akárcsak Aquincumot, valószínűleg Szentgyörgy nevére volt felszentelve s ez adhatta a helység nevét is, — most a lóczy ut alatt fekszik keresztben, melynek építésekor Pokorny István vármegyei főmérnök érintetlenül hagyta, csak a sanctuarium alapfalazata maradván az útárok oldalában látható, mit feszület jelez. Maga a helység nagy valószínűség szerint a tatárdúlásnak esett áldozatul — s ez jelentősebb voltának is bizonyítéka, de csaknem bizonyosnak mondható abból az okból, hogy temetőjében II. Béla király ezüst-pénzei találtak, későbbi korra emlékeztető: semmi. A Mocsáry már említett monografiájában felemlített abbéli véleményt, hogy e templom építése összeesett Szécsény-váranak alapításával s a husszitáknak vagy templárisoknak tulajdonítandó, önmaga tarthatatlannak jelenti ki, s helyesen, mert a hussziták e vidéket csak átmenőben érintették, az megkétséges, hogy templáriusok egyáltalán voltak-e Magyarországon, de hiszen a „szentgyörgyalja” dűlő már az 1327. évi hivatalos

határjáráskor is megvolt. Szécsény csak Szentgyörgy-város pusztulása után kezdett jelentőségre jutni, főképp pedig akkor, midőn Franconius dalmát bán (Forgách Ferencz) a minoritáknak a magaslaton templomot és kolostort építtetett, majd nemsokára körfallal és sánccal véletett körül, nyervén a vár (arx, praesidium militare) elnevezést, a helység pedig lett vár-as vagyis város. Tehát a Kerekdomb keteli oldalán felfedett árpádkori temető Szentgyörgyvárosé volt, hiszen Szécsényé (a várostól, mint Mocsáry mondja az amstrong-ok ismerete hiányában: egy ágyulövésnyire) nem lehetett, lévén a szécsényi temető a szentlélek-templom körüli „cemetériumban”, a vár keletkezése után pedig a mostani főúttól időnkint tovább a mostani temetőig.

Ezekből látható, hogy a mi Kerekdombunk az emberi lét három nagy korszaka emlékeinek volt kincses bányája: a régi (paleolitik) kőkorszakiaknak, talpától a telejéig, bronzkorbelieknek az éjszaki s vaskorbelieknek a keleti oldalon az árpádok alatt 1241-ig.

Hogy azonban e bányából az archeologia a tudomány részére vajmi kevés vagy

kinpadon mutogatnának előtte. Hanem a beteg sok, a kit gyógyítani kellene; a hozzávaló pénz meg kevés: szárnyakat kölcsönöz az a gondolat, egy beteg számára valót megint összevásárolnak. Ezért a cselekvésben kifogyhatatlanok.

S ezeknek az apácnak az élete munkássága! Mindig és mindenben cselekedni, ami másnak, sokaknak, mindenkinek jó, — fáradhatatlanul. Élni ezért, egyedül ezért. Nekik ez olyan, mint hogyha valaki más a fát fűrésze, én meg a betűt rovom. Őres óráikban szórakozásuk pedig, hogy elhalt szegények árván maradt porontyaival foglalkoznak, s ezeket gondozzák. Az anyai szív természetes érzését pótolva náluk a lélek finomgyengédsége.

Aztán ide kerül egy fiatal nagy asszony, a kire lelki szükség, hogy a hová lép, boldogságot lásson, örömet fakasszon, ártatlan romlatlan gyermeki szívekben. Az az első ténye, hogy tudakolja, hol vannak a gyámoltalanok, az irgalomra szorulók. Karácsony esteje a gyermekek ünnepe. Gyermeki ártatlan sovargások, örömek megdicsőülése van akkor a családban. És ő ezt az örömet azoknak a kis árváknak a lelkében akarja megvalósulva szemlélni. Nemcsak azokéban, de ama többi sokéban, a kiknek a számára nem szoktak a karácsonyfa gyertyái kigyulni. Mindazokban, a kik csak vannak, a meddig áldó keze ér.

Mikor mindezekről emlékezünk emelkedjék fel lelkünk arra a színvonalra, a melyen őszhangját nem zavarja, a minek salakja van. Nem kell ezt semmivel hasonlítani hogy élvezzük nagyságát. Élet ez, világ, a minek teste lelke van. Női nemes lelkűletek világa. A minek területére, ha bent fobbog is előttünk hóreb hegyének égő csipke bokra, nem lépnek, csak leoldott sarukkal. Hiszen ez olyan szép, mint az eszme, alakot öltve. Valósággal az.

H I R E K.

Magyar hitszónoklat. Hoffman Dávid a szécsényi izr. hitközség főrabija folyó hó 8-án d. e. 10^{1/2} órakor magyar hitszónoklatot fog tartani.

„Szécsényi Hírlap“

1910. január hó 1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	8 K. — fill.
Fél évre	4 K. — fill.
Negyed évre	2 K. — fill.
Egyes szám ára	— 16 fill.

Felkérjük mindazon tisztelt előfizetőinket, akik előfizetési díjaikkal hátralekban vannak, hogy azokat a csatolt utalványon kiadóhivatalunknak megküldeni sziveskedjenek.

Értesítés. A 48-as kör választmánya értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a körnek járó 1910. évi lapok elárverezése január hó 9-én délután 6 órakor fog a kör helyiségében megtartatni. Az árverésen nem kör tagok is résztvehetnek.

A szécsényi izr. hitközség évi rendes közgyűlését 1910. január hó 12-én d. e. 10 órakor tartja meg a hitközségi népiskola termében.

A vasaló deszinficáló hatása. A közönséges tüzes vasaló oly magas fokú hőt fejleszt, hogy a ruhán levő betegségek okozó mikrobákat megöli. Vékonyabb ruhák már egyszeri vasalással is fertőtleníthetők, azért ha fehérneműnket gyakran vasaltatjuk, sok betegségtől menekülhetünk meg.

A legújabb mélyfúrás. A porosz—sziléziai község bányákban jelenleg Czuchowban végeznek mély fúrást s 2156 méterig jutottak le, de még folytatni akarják 2250 m.-ig.

Szineszek zecsenyben. Szabadhegyi Aladár színigazgató 32 tagú jól szervezett operett és dráma társulatával hétfőn folyó hó 10-én fogja megkezdeni előadásait az „Ujvilág“ szálloda nagytermében. — Szabadhegyi Aladár már régebb óta ismerjük, s tudjuk róla azt, hogy az általa szervezett társulatok még eddig mindig, magasabb műveléssel igénylőket is minden tekintetben kielégítették.

Hiszünk és reméljük, hogy közönségünk tömeges látogatásával fogja honorálni igyekezetét.

Az artézi kutak vízminőségének csökkenése. A közönséges kutturók rendszerint öblítéssel fűrnak, minek eredménye aztán az, hogy a vizet adó homok réteg és a föllette levő szigetelő agyagréteg is leszűnyed; az ily bajon csak mélyebb furás által lehet segíteni. — De oka lehet a csőfalaknak átrozsdásodása is, mert az így keletkezett lyukakon a víz elszivárog; ezen a bajon pedig csak újabb beléscső leeresztésével lehet segíteni. De elejét lehet venni azzal, ha vascsövet vörös fenyővel béleljük ki.

Némäti Kálmán legújabb munkája. Valószínűleg emlékeznek olvasóink a vegetáriánus Némäti Kálmánra, aki minden különbsége mellett is tiszteletreméltó alakja Nógrádvármegyének, — mert a leghálátlanabb tudományt a nyelvtörténet fejlesztését kultiválja.

Legutóbb az országos központi községy nyomda kiadásában ismét egy füzet jelent meg tőle, mely a „Hiung-nu—Hun azonosság földrajzi bizonyítékai“ címet viseli.

Ebben a füzetben azt bizonyítja a szerző, hogy a China állam történelmében 27 évszázadokon keresztül nagy szerepet játszó Hiung-nu nép azonos a magyarok őseivel a Hunokkal, kiknek első államformáját a nagy Jü császár alapította meg Krisztus előtt 2205-ben.

Elmeséli Némäti, hogy ezen törzsből többen kerültek a Chinai császárságok élére és ezek később a császári címet is felvették.

Chinai térképekkel és okmányokkal bizonyítja, hogy Jüben ország az arról maradt emlékek és írásjelekből ítélve a mienk volt és végül úgy véli, hogy az ismertett történelmi földrajzi adatok megbízhatósága kétségtelen.

Több külföldi tudós munkájára hivatkozik fejtegetései során, sőt Lóczy Lajos és Dr. Stein Aurél könyveiben is alapot talál állításainak bizonyítására.

Elismerjük, hogy sokat dolgozott Némäti és így, mintsem következtetésének helyességéről meggyőződünk, inkább elhiszük minden állítását. (Nógrádi lapok és Honti híradó.)

Új kisközség. A m. kir. belügyminiszter a Nógrádvármegye területén lévő Pálfalva és Andrásfalva községeknél egy kisközséggé alakulását elrendelte és az ily módon létrejött kisközség nevét ideiglenesen „Pálandrásfalva“-ban állapította meg.

talán semmi kincset sem áknázott ki, annak három fő oka van: 1. a feldulások, — 2. a hivatottak indolenciája, — 3. a rendszertelen ásatások. Ezekről kell még röviden megemlékezni.

Első feldulók voltak a már említett bronzkorszaki népek, — utánok jó egypár ezer évre következett a szécsényi kiváltságos jobbágyoké a múlt század első tizedében. Itt már szemtanura történhetik hivatkozás. Varga Péter (közmegevezés szerint: Becskei Péter) mondta el, hogy süvölvény korában fent volt a Kerekdombon, mikor több gazda összeállott a domb belsejének megkutatására, — el is kezdték ásni a tetején, közepéről kihányva a földet s megőrlték, mikor egyikük valami kis nyílásra bukkant: de hirtelen meg is rökönyödtek, mikor nem csak a fordított kapanyél, hanem egy benyújtott csallórud sem érte a fenekét, — ifjedtökben eleresztették a rudat, mely lezuhant és elfutottak, megtiltva még az unokáiknak is, hogy oda közelítsenek. Ennek az ásásnak maig is látszik a nyoma, habár a föld később elsimult s a lyukat is befödte.

Valószínűleg ekkor tárt fel az a Dolmen is (kőkörbeli temetkezési hely élre álli-

tott s befödött terméskövekkel körülvéve,) melynek néhány köve a hetvenes években még látható volt a keletdéli csucs felé levő mélyedésben, később elhordták ezeket is, mint a többi utszéli árok áthidalására. Ki tudja, milyen kőkori celebritás nyugodott (vagy nyugszik) alattok!

Az már kisebb rombolás volt, hogy a város tagjának bérloje később a hozzá tartozó halom felső kupját bukknony alá felszántatta.

Jön a tudományos közöny. A fentiek hallatára a földes ur (még Forgách) hevéreket hozatott, hogy a dombot a talpánál tárták fel, — el is jöttek, munkába is fogtak, de csakhamar abban is hagyták s bucsut sem véve eltávoztak. Miért, hova? nem kutatatta senki csak nevettek rajta, hogy „megugrottak a bőr... hátúak.“ A Kerekdombbal és környékével azontul nem törődött senki, még a pesti múzeum igazgatósága sem, mikor figyelmét a nevezett főmérnök a feltárt árpádkori templomra felköltötte, legfeljebb egy-egy kincskereső turta meg helyenkint és koronkint.

Régészeti, habár csak dilettáns gyűjtési célból 1875. évben rendezett nagyobb asa-

tás, a domb sokszorososan feldult állapota miatt azonban ez már rendszeres nem lehetett, tájékozást csak a talaj érintetlenségének keresése nyújtván. Az eredmény azért szép volt. A jobb oldali déli csúcson feltártott egy teljesen érintetlen temetkezési hely; egy méternyi átmérőjű s 60—70 centiméter mélységű kerek sír volt ez, közepén durva cserépből készült de már összeomlott nagyobb edénnyel, mely égett csontmaradványokat tartalmazott, körülötte csinos készített apró formás bögrékkel. Azontul csak szerleszort szarvasagancs és csont eszközök töredékei, őrlőkövek, cserépdarabok, csontmaradványok és békateknők találtak. E törmelékek nyoma vezette a kutatókat a már ismertett bronzkori temetkezési helyhez, hol azonban néhány ezüst és ónkeverékű gyűrű és fülöngyűgön kívül egyebet nem leltek.

Az elégetett holtestet rejtő sír s a benne talált edények formás volta, valamint a dolmen arra engednek következtetést vonni, hogy a domb eredeti lakói csakis a csiszolt kőkorszakkal ölelkező időben hagyták el és laknelyüket, ellenben az a körülmény, hogy csakis rájuk nézve már hasznavehetetlen esz-

A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület 1909. december 30-án igazgatósági ülést tartott, melyen jelen voltak: Lukács György titkos tanácsos egyesületi elnök, továbbá Bayer Béláné, Rácalmási Pajzs Gyuláné, Bosányi Istvánné, Glück Ilona, Harsányi Jenőné, Helvey Tivadarné, pándi Horváth Zsigmondné, Karlovsky Bertalané, Streliszky Sándorné, Székács Tivadarné, Ujhelyi Andrásné, Vikár Béláné, Vladár Róbertné, Drexler Béla, Dr. Holló József és pánti Horváth Zsigmond udvari tanácsos igazgatósági tagok és Németi főpénztáros. Az igazgatóság kimondotta hogy addig is míg az egyesület második gyógyítóháza: az Augustia szanatorium föl épülne, a gyulai József szanatorium parkjában mielőbb egy 20 beteget befogadó dependencet építtet, miután a tömegesen jelentkező tüdőbetegeket a 100 ágygal rendelkező főépület nem képes már befogadni.

Földmíveléssel foglalkozó népünknek megvan az a jó tulajdonsága, hogy mindezek előtt házi állatjairól él, gondolja, jól tartja s a legkisebb betegség esetén állatorvost hivat hozzájuk.

Viszont azonban úgy önönmagát, mint háza állatjait sanyargatja, rosszul láplálja s ha valamely családtagja beteg, orvost csak akkor hivat hozzá, ha már haldoklik a beteg s akkor is csak azért, hogy meg ne büntessék. Hogy ez így van, bizonyosság rá az alábbi újévi köszöntés, amelyet egyik szomszéd faluban újév reggelén írásban nyújtott át a földes urnák egy falubeli gazda.

Új évi köszöntés

Boldog új évet kívánok és erőt egisiget Áldást és szerencsét. Mind a Marhához Mind az házneli családnak szép csendes békességet kívánok teljes szivemből Dicsértesék a Jézus.

Ez is valami. Beállít a gubás atyafi az ügyvédhez. Elsorolja előtte baját baját, hogy hát orvosolja. Mert hát azt mondja, hogy az ügyvéd pap is, doktor is. A kinek meg kell az embernek gyónni, meg a ki az embernek a baját meggyógyítja.

Végre végeznek együtt, s kérdi ekkor az atyafi, hogy mivel tartozik.

Amaz fél munkanapját töltötte el vele; megmondja.

Ugyám, de egy fillérem sincs. Szóval meg erre az atyafi.

Hát akkor minek kérdi?

— Azért tekintetes uram, mert úgy illik.

közöket: szépen megfűrt de törött agancsbaltát, törött csontkést, tompa csonttüket stb hagytak ott, annak bizonyítéka, hogy békésen hagyták el tanyájukat, társas teleppel cserélvén fel azt.

Ezen ásatás megisméltése után következett a harmadik, mely annyival érdekesebb az előbbieknél, hogy a dombnak itt vázolt topografiai megismeréséhez vezetett, de igen szép eredményű is volt. A felfedezett rövid megkutatása után folytatott a bronzkori temetkezési hely még felfedezésének felturása. Alig egypár csontváz takartatott fel, de ezek, úgy látszik, kiválóbb egyénekéi voltak: egyik mellett szép alakú bronzbalta találtatott, másikonál egymásba illesztett két tömör arany karikájú fülön függő. Itt aztán az erősnövekedés miatt félbe szakadt a kutatás, de áttért a keleti oldalra, melyet régi utnak látszó lejtő választott el az előbitől. Itt mindjárt feltűnt a rendszeres temetkezés nyoma, az egyik csontváz mellett egy szem borostyánkő-gyöngy találtatott, valami árpádkori kisasszony nyaka mellett pedig 21 megfűrt ametiszt-jegecz, melyekből kettőt e sorok írója nyert emlékeknek, (hordja is az óraláncán, mely koronkint irodái zsinegből készült hozzá,) s melyeknek szabálytalan csiszolása sokkal régebb időre vall, még talán Mand-

Kávéházi beszélgetés.

— Hogy olyan nagyra vagy az ujságoddal! Mire való volt benne legutóbb az a kirohánás a város közgyejei intézése ellen?!

— A Szécsényi Hírlapról beszélsz? Az először is nem az én ujságom. Én csak olvasója vagyok. S úgy látom te is. — Másodszor pedig az nem volt kirohánás. Hanem csak szóváltétele annak a mi történik. Beszélni pedig nem csak szabad róla, hanem kötelessége annak az ujságnak. Mivel Szécsény nem tart ott, hogy az emberek százai elegyednének a vitába a közönség közgyejei felől, hanem alig néhány ember akaratán fordul, a mi van, a mi lesz, — annál jobban.

— A szándékuk tiszta.

— Csak nem gondolod, hogy valami nagyot mondtál vele?! A szándékuk! Az az ujság, vagy a ki írja, csak nem adhatja magát a vesék vizsgálatára? Nem a szándék, hanem a mi történik lehet bírálat tárgya. Azt én nem ítélem meg, hogy Szécsény város képviselő testülete abból a szándékból vesz 14000 koronáért közpénzen korcsmát, hogy ez által polgárai részére kecsgető, hasznos, gyümölcsöző befektetést tegyen. Hanem a tettek beszélnek. Először az, hogy korcsmát vesz. Másodszor az, hogy Szécsényre nézve korlátlan italmérési jog nincsen üresedésben. Holott az italmérések száma meg van állapítva. Azt a korcsmát tehát ki kell kunyorálni, hogy felállítsák, nyilván. A minek, hogy lehet, bizony nem kiált senki hozsannát. Aztán az a tény, hogy az ital fogyasztás évről évre emelkedik. Nagyban. S az újabb korcsma s épen a község firmája alatt ennek ad újabb tápot. Az a tény, hogy az ital fogyasztás emelkedésére maga a község spekulál a korcsma állítással. Mintha csak arról lenne szó, hogy a községi terhek csökkentése attól tétessék függővé: Péter és Pál mit mennyit ereget le a torkán. Valakinek ezt meg kell mondani. Ugy hogy mindenki hallja. A Szécsényi Hírlap hivatott ezt hangoztatni. Mindig. Miért van, ha nem azért,

hogy felelőssé: eszmélj, gondolkodjál, láss? Hogy iparkodjék a figyelmet a közdolgok intézésére irányítani. Hogy szembe szálljon minden olyan törekvéssel, a mi még annak is rombolására vezet, a mi van. A milyen ez a korcsma állítás is. Pedig ugyan csak kevés van.

Apostolkodni akarsz? Van egy eszmém. Rendezz népgyűlést. Az asszonyoknak. Őket győzd meg. Ha azok felállanak és nem akarják, nem lesz több korcsma Szécsényben.

— Gunyolsz! Pedig ez is állapotaink tökéletlensége, hogy ezzel gunyolhatsz. Holott biztos vagyok benne, ha asszonyainknak szava lenne a tanácsteremben, közgyeink különben állanának.

— Ezt is fogja hirdetni a Szécsényi Hírlap?

— Nos aztán? — Te engemet le akarsz cseppülni. Hanem én ellened fordítom. A lelki világosságnak micsoda hatalmas terjesztője lenne az! Azokra gondolok, a kik csak olvasni meg írni tudnak. Vagy ennyit se. Holott azt tartom, a legokosabb is kevesebbet tud, mint a mennyit tudni hivatott.

— Szóval te a Szécsényi Hírlap révén csupa merő magasértelmiségű emberekké akarnál bennünket átforgatni?

— Csak szemlélem, de nem érzem a fullánkodat. Ki mit gondol, az az ő dolga. Én például ezt a tudást nagyobb rendű, fontosabbnak tartom mindennél, a mi az érdeklődést közel és távol közdolgokban leköti. Ha nagyobb volna ez a tudás, közdolgaink bizony különben lennének intézve. Az országé is. Azé első sorban. Ha már erre fakasztasz. És a Szécsényi Hírlap ha ezt a tudást egy szemernyivel is előbbre viszi, hivatást tölt be.

— Rendezzen a szerkesztőség ismeretterjesztő felolvasásokat. Hányan is lesztek?

— Leszel társ hozzá? Ha te is mellé állasz, meg más is: többen. — A ki látni akarja, látja, hogy a Szécsényi Hírlapot az a törekvés élteti, hogy szórakvató is, utmutató is legyen. Mindig akként mint a ki az emberrel jó szívvél kezelt fog.

— Lám, lám! Talált ottól!

— Azt nem. Hanem nagyobb jelenség volna, ha azok beszélne helyemben, a kik talárban járnak. Ha ők állanának elő, felvilágosítani.

— Akkor ugy-e, még el is hinnék az emberek, hogy nem kell egy további nem tudom hányadik korcsma Szécsényben?

— Hogy csak ott tartunk, hogy ennek az el vagy el nem hívéséről eshet szó. Kedved telik folyton értésemre adogatni, milyen kezdetleges, tökéletlen, a mit magunkénak nevezhetünk. És milyen kevés. Értve mindig, a mi értelem és tudás.

— Ne iparkodjál annyira lebecsülni, mert ellened fordítják. Olyan nagyon feltételezed, hogy mindenki vágyik az ismeretek után. Holott azok se, a kik a felszínen vannak. S ezen az a mondan se segít, hogy mivel könnyűek, azért usznak a felszínen.

— A mi nehéz, a mi arany, az a lelknek is a mélyén van. Hogy lenne lehető hozzájuk férközni, felszínre hozni! A napvilágra. A mi termékenyít.

— Nagy fát mozgatsz. Akárcsak az állami iskolát akarnád Szécsényben. Csak türelem. Egyelőre legyen elég, hogy a szécsényi kaszinó előfizetett a Szécsényi Hírlapra.

— Mit-e? Talán bizony eddig nem járatta?

R—r.)

KÖVETEL

151	Pénztár-számlának	54060	81	30	Alaptőke számlától	300000	—
169	Jeizálog-számlának	1328651	45	149	Tartaléktőke számlától	100000	—
160	Váltó-számlának	2294013	51	70	Értékpapir tartaléktőke számlától	1387	80
167	Folyó-számlának	109107	68	148	Tiszti nyugdíj-alap számlától	43126	65
153	Értékpapir-számlának	78900	—	166	Árfolyam-különbözeti számlától (Értékpapir s	9850	—
144	Ingatlanok-számlának	35000	—	158	Betét számlától	2824626	40
156	Előleg-számlának	2515	—	154	Forgatmány számlától	520598	—
				152	Kamat számlától (Átmeneti kamatokért)	35117	49
				168	Tőkekamatadó számlától	5833	32
				150	Letét-számlától	639	08
				167	Folyó-számlától	588	98
				64	Kétes követelések számlától	12460	—
				170	Veszteség-nyereség számlától	48021	42
		3902249	14			3902249	14

Szécsény, 1909. december hó 31-én.

KÁLMÁN SÁNDOR, s. k.
pénztárnok.

SÁNDOR MÓRICZ, s. k.
igazgató.

STÉGER ISTVÁN, s. k.
főkönyvelő.

NEMES GYÖZÖ, s. k.
f. b. jegyző.

Jelen mérleg-számlát megvizsgáltuk, helyesnek találtuk.

**Dr. KARDOS' SÁNDOR, s. k.
f. b. elnök.**

BOLGÁR MIKLÓS, s. k.
f. b. tag.

DEUTSCH MARK, k. s.
f. biz. tag.

FOGLÁR GÉZA, s. k.
f. b. tag.

Hirdetések jutányosan közöltetnek e hírlapban.

Kidnapping I

Kitüntetés!

Legjobb élővirk bevásárlási forrás!

ULIP ISTVÁN

vir gterme Losoncon,

Kossuth Lajos-utca 8. Vigadó mellett.

**Izlessen munkáért kitüntetve állami arany-
érmével és díszoklevéllel.**

**Nagy választék műkoszorúk-
és szalagokban.**

Videki megrendeléseket pontosan eszkoziok.

Tisztelettel

ULIP ISTVAN

virágkötő specialista, Losonczen

KIADÓ!

esetleg eladó a járásbi-
róság szomszédságában
egy úrilakás.

**Bővebb felvilágosítást
ad: Donner Kálmán
háztulajdonos.**

GLATTSTEIN ADOLF

Könyvnyomdaja,

könyv- és papírkereskedése,

Szécsényben.

**Elvállalok mindenféle könyvnyomdai munkákat
a legjutányosabb árak mellett.**

GLASER DEZSŐ

**fűszer és lisztkereskedő
SZÉCSÉNYBEN a piac téren.**

Raktáron tartja a legjobb minőségű hengermalmi liszteket, továbbá jó minőségű fűszerárut és cukorkákat.

Rendelmények házhoz szállíttatnak. Jutányos árak és pontos kiszolgálás.